

17.8.60, יום ד'

מחברת 85
12.2 - 17.9

מהתאריך הקודם רשמתי למעמים רשימות קטועות על התקאות נפרדות, והן

הועתקו ע"י מלכה בחיף מיוחד.

למי הדו"ח של שר האוצר המצרי לעיונאים הרי התקציב הכצרי מסתכם בסכום

של 700.665.000 ל"מ, מזה 176.020.900 ל"מ תקציב עצמאי (?). תקציב הייצור

עלה מ-98 ל"מ(?) בשנת הכספים 59-60 ל-285 מיליון בשנת 1960/1961. התקציב

לחינוך, בריאות ושרותים סוציאליים הוא 181 מיליון ל"מ. תקציב הגנה 103 ל"מ

(ב-200 מיליון ל"מ גדול משלנו), 154 מיליון ל"מ למפעל חקשיה ונסט, 80 מיליון

וחצי לסכר הגבוח, 81 מיליון לקשר והחבורה, 21 מיליון לשרותים (?), 19 מיליון

לחכניות החקלא, 16 מיליון למפעלי חשמל, 14 מיליון למפעלי שיכון בערים ובכפרים,

15 מיליון למרעון חובות, 2/2 מיליון השוהמות מצד החבל הדרומי ומפעלי החבל

הצפוני, 13 מיליון לשרותי בריאות (?). תקציב הייצור בחבל הדרומי הוא 285

מיליון ל"מ לעומת 98 (? בשנת החולפת.

- בועידת "האיחוד הלאומי" ב-9 ביולי 1960 דיבר נאצר בין השאר על ישראל: "ישראל הוקמה ע"י האימפריאליסטים ונהפכה למחסן נשק בחוף הארצות הערביות חסרות הנשק ויש להזהיר הערבים שיזכרו המיד קיומה של ישראל ושאין היא לכדה, כי ישראל היא ראש גשר לאימפריאליסטים ובסיס קדמי לשאיפות הציוניות העולמית במולדת הערבית. על הערבים לדעת כי החזרת זכויות עם פלסטיין אינה בגדר תקווה לאומית גרידה כי אם צורך חיוני לשלום האומה הערבית כולה, וזוהו דרך היחידה להכשיל את הכניעות הציוניות והלומותיה להתפשטות".

- אחמול קיימנו ישיבה המזכירות לרוץ בענייני המורים ובדבר הצעה על מוסד מוסכם לסידור כל התיבות של מורים, רופאים ועובדי מדינה; המוסד יהיה מורכב מנציגי הממשלה, העובדים ואנשי צבור מובחרים ומוסכמים. לא נעשה חזק לאסור שכיחה של עובדים אלה - אלא השכיחה וכל אמצעי לחץ אחרים יבוטלו ע"י הסכם הדדי. כמה מהחברים ראו בכך פגיעה בריבונות המדינה - כי מוסד לא סמלכהי יגדיל הוצאות המדינה (אם יאשר התיבות העובדים), אחרים - פגיעה בהסתדרות. אחרים - רואים בכך פגיעה ברעיון מלחמת המעמדות. הטבריה: עובדי המדינה (כולל רופאים ומורים) אין הממשלה מעבידים שלהם, אלא חברי הממשלה משרתים המדינה כל העובדים, כ"א לפי סמכותו ויכלאו. רבנות המדינה אינה מרוכזה בממשלה, ואף לא בכנסת. בית המשפט העליון מוספק לפרש חוקים, והמירוץ מהייב הממשלה וחברי הכנסת וכל אורא. כשיש התיבה מצד - האין הממשלה מוכיחה לאם - כיצד יוכרע הדבר?

ע"י הממשלה. אבל העובדים לא יקבלו דעתה, כפי שקרה בהרבה מקרים. חברי הממשלה לא המיד דנים על הענין באופן אובייקטיבי מבחינת הצדק והיכולה של המדינה, אלא בהתחשבות עם מצביעים ופופוליאריזם. ולא פעם וויתרה הממשלה - למרות הכרתה שחביעות העובדים אינן צודקות או אינן כשרות מבחינת צרכי המדינה. שביטח המורים יכלה לא להכריח הממשלה לקבל דעתם - אבל היא סחבלת בהיגוך והוא הדין שביטח עובדי מדינה ורופאים, שאינה מוסרית. הממשלה אינה "מעבירה" במובן המקובל, אלא שותפות בעבודה ובסדרה לעם. "מלחמה מעמדית" כלכלית מוצדקת במקום שיש מלונחא על מלונח "הערך הנוסף" או הרווח: אם הבעלים יקבלו חלק יותר גדול מהרווח שמכנים העסק או העובדים. אין חברי הממשלה מתעצרים בעבודה עובדי המדינה ואין אינטרסים שלה מנוגדים כלל לאינטרסי העובדים. יתכנו רק קבוצות לחץ שימנעו באינטרסי הכלל.

יש לחסביר דבר זה לעובדים, שרובם נאמנים לכדינה, ויוסכם כי במקרה שאין הממשלה מקבלת הביעות העובדים עובר הענין להכרעה מוסד מוסמך ופוטטם. הממשלה תביא לפני המוסד שיקוליה הממלכתיים. העובדים - שיקולי צרכיהם או טענות "קיוחש". אנשים שאינם תלויים בבוחרים לכנסת ולהסתדרות המסוגלים להעריך צרכי המדינה וזכות העובר יכריעו טופית.

אשכול הסכים להצעתו. גם עמי אסף נטה להצעתו. בקר סבור שיש בכך מגיעה באסתדרות וניסה להביא ציטטה מדברי בוועידה הרביעית של האסתדרות - שאינה כלל

מתנגדת להצעה. בדר שואל מה נעשה לקבוצה "פורשים" שלא יקבלו דעת "הבוררים" (נילחם בהם עד חרמה!) נמיר הציע חוק נגד שביתות בבתי חולים, במקידות מינהליות במים, בצנור נפט, לדעהי אין צורך ואין תועלת בחוק. כי אם לא ימצא סדור מוסכם יפרו החוק - ולא נושיב כל המורים או רבים מהם במאסר. גם הרינג מתנגד להצעה ומבקש לדחות הדיון עד לאחר סידור הסכסוך עם המורים. גם גולדה מתנגדת להצעה כי לדעה לא יסכימו שועל או איש החיישבות יעמוד בראש הוועדה. הצעה תיצור חיץ בין הצבור הייצרני וכיין הצבור השרותי.

הוטכם שיהיה דיון על הצעה לאחר שובו של פנחס לבון מחופשהו בחו"ל (בעוד כשבועיים בערך), ואם הסידור יתקבל - יוכלו המורים להביא במסך השנתיים פענוחיהם לפני מוסד זה, לע"ע מאסרים הצעות ועדה גורי.

נמיר שלח לי מחק האוטרחה "הפקת ריווח אינו סימן היכר יחיד של מעביד - בכל אופן לא בכלכלה החדשה. השלטון האדמיניסטרטיבי, ההשפעה על קידום העובד במעמדו, עצם הספקת העבודה ועוד אלף דברים מבדילים בין הסכיר ובין המעביד, גם במשק שאינו מרשי."

אטס סידרה המעלגה ארוחה ערב לשר החוץ האיטלנדי (ולבנו ולמזכירו).
לפרוח הפרח - יש באיטלנד אחזה רבת לישראל. בשלטון נמצאים הס.ד. והליברלים.
לס.ד. יש 9 צירים במרלמנט, לקומוניסטים 10. בס"א יש 60, מספר החושבים

170.000. בכל זאת נמוך מפר טוב ב-20.000 אכססליארים. השנה הועמדו שבעה
 ספרים על ישראל! לדבריו הפרלמנט שלהם העתיק ביותר בעולם - הוקם בשנת 930 -
 לפני שקיבלו הנוצרות. אבותיהם הגיעו לבריטניה ולאמריקה מאות שנים לפני
 קולומבוס, אולם הארץ לא מצאה חן בעיניהם! רובם מחפזים מדיג.

8.8.60, יום ה' [3] יום 18.8

לאה"צ סידר המרכז בבית הוה"פ מבישה לקוראלה והפמליא שלו, לשגריר
 באנא ואשהו, נציג סינגפור בוועידת רחובות ונציג קניה. אחרי אזכרה קצרה לברל -
 למאות 16 שנה למותו - באו האורחים ואלמוגי פחה בפסוקים אחדים קצרים ומלוטשים,
 אחרי נאם שרת נאום יפה באנגלית מלוטשת על נפל וקוראלה. האחרון בחשיבתו העלה
 רעיון שהצעה למפלגות הסוציאליסטיות בבלגיה ובהולנד בהיותי שם: לכנס ועידת
 המפלגות הסוציאליסטיות של ארצות קטנות באירופה עם מפלגות סוציאליסטיות באסיה
 ואפריקה. שאלתיו אם הוא יסכים להיות יחד אחי המזמין לאחר שאפנה גם לאונו

שישתף בכך. הוא ענה בחיוב. *Yes I am prepared to be associated with this project*
 - ענה על פתק בכאב.

אחרי דיבר יפה נציג סינגפור, שאינה עצמאית, אלא יש לה שלטון עצמי,
 והפליא לדבר נציג קניה - בחכמה, בשנינות ובשקט ובלשון אנגלית צחה.